

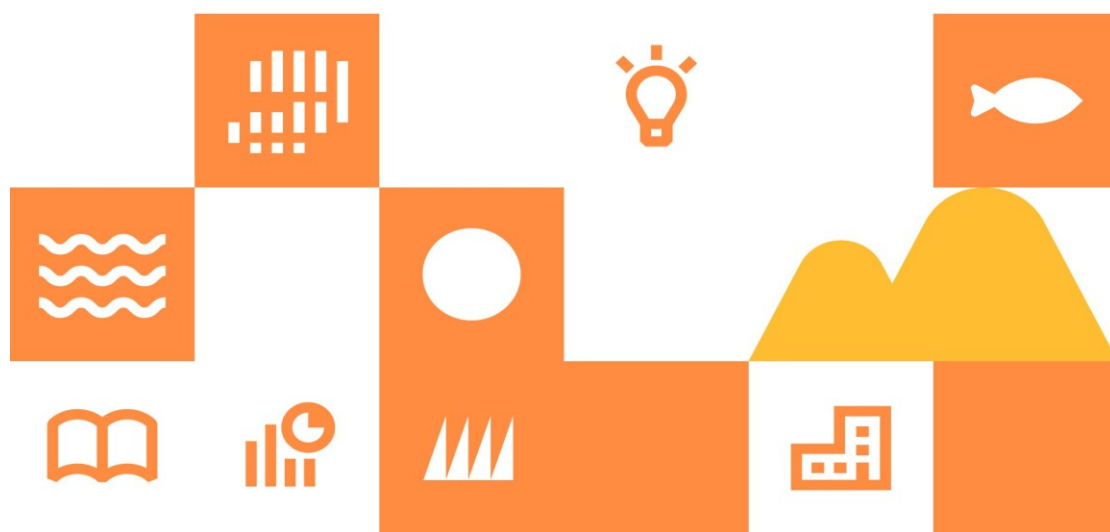

Troms fylkeskommune
Romssa fylkkasuohkan
Tromssan fylkinkomuuni

Fagskolen i Nord

Studieplan Sveiseteknologi med internasjonal sertifisering (IWT og IWE)

180 studiepoeng

Utdanningstilbudets kode: FTT79K

Kull: 2026

Godkjent av Fagskolestyret dd.mm.åååå

Innholdsfortegnelse

Del 1 Fellesfaglig informasjon og krav	2
1.1 Studieplan	2
1.2 Høyere yrkesfaglig utdanning	2
1.2.1 Fagskolen i Nord	2
1.2.2 Forskrift	2
1.3 Om studiet	3
1.3.1 Bakgrunn for studiet	3
1.3.2 Overordnet læringsutbytte	3
1.4 Krav	5
1.4.1 Opptakskrav	5
1.4.2 Innpassing og fritak	5
1.4.3 Studiekontrakt	5
1.4.4 Krav til deltakelse	5
1.4.5 Litteraturliste/utstyr	5
1.5 Oppbygging og organisering	6
1.5.1 Emneoversikt	6
1.5.2 Gjennomføring	7
1.5.3 Studiets omfang og arbeidsmengde	9
1.6 Opplæringsaktiviteter	9
1.6.1 Undervisning	9
1.6.2 Arbeidsformer	10
1.6.3 Veiledning	11
1.6.4 Læringsplattform	11
1.7 Vurdering	11
1.7.1 Arbeidskrav	11
1.7.2 Vurdering	11
1.7.3 Karakterskala	12
Del 2 Studieinnhold fordelt på emner	13

Del 1 Fellesfaglig informasjon og krav

1.1 Studieplan

Studieplanene beskriver hva studentene skal lære og setter rammene for hvordan opplæringen skal foregå. Studieplanen beskriver blant annet målet for studiet, opptakskrav, læringsutbyttene, oppbyggingen og vurderingsformene.

Studieplanene lagres i kvalitetssystemet og sorteres på navn på studium og årskull. På den måten sikrer vi at studenter og andre i mange år etter avsluttet studium kan finne tilbake til hva studiet inneholdt den gangen de tok det.

1.2 Høyere yrkesfaglig utdanning

Høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole) ligger på nivået over videregående opplæring. Fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.

Utdanningen er et fullverdig alternativ til høyskole- og universitetsutdanning og gir studiepoeng. Utdanningen bygger på enten yrkesfaglig utdanningsprogram med fag- eller svennebrev, eller på lang relevant praksis uten fagbrev. Enkelte studier kan bygge på studieforberedende utdanningsprogram.

De fleste utdanningene har en varighet fra ett til tre år. De kan være tilrettelagt som nettbasert og/eller deltidstilbud slik at utdanning kan tas mens studenten er i jobb. Noen studier er fulltids stedbaserede.

Høyere yrkesfaglig utdanning skiller seg fra annen høyere utdanning på en del områder. Det er ikke krav om at opplæringen skal være forskningsbasert. Derimot er et viktig krav at utdanningenes innhold er relevante for det enkelte yrket. Tilbudene skal være koblet til arbeids- og næringslivets behov.

1.2.1 Fagskolen i Nord

Fagskolen i Nord skal utdanne dyktige og reflekterte fagfolk som bidrar til utvikling og merverdi for næring og samfunn, og som er utviklet i tett samarbeid med arbeids- og næringslivet.

Vi skal gi samfunn og næringsliv fagfolk som har relevant høyere yrkesfaglig kompetanse som er etterspurt av en næring og et samfunn i utvikling.

Vi tilbyr i alt 20 ulike studier spredt på tre studiesteder og har ytterligere ni tilbud under utvikling.

Fagskolen har et sertifisert styringssystem etter DNV-GL ST 0029.

Styret har det overordna ansvaret for skolen. Rektor har det overordna ansvaret for den daglige driften. Avdelingsleder har ansvaret for den daglige drifta av avdelingen. Ulik praksis på hver enkel avdeling gjør at andre roller er definert i EK-web, ledelsessystem for kvalitet.

1.2.2 Forskrift

Beskrivelse av rettigheter og plikter for studentene og tilbyder (skolen) vises i «Forskrift for høyere yrkesfaglig utdanning ved Fagskolen i Nord» se <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2025-06-24-1413>

1.3 Om studiet

1.3.1 Bakgrunn for studiet

Utdanningen innen sveiseteknikk er en utdanning som gir grunnlag for verdiskapningen lokalt, regionalt og nasjonalt. Studiet gir kompetanse til lederroller f.eks. innen sveise og produksjonsbedrifter. Bestått høyere yrkesfaglig utdanning innen sveiseteknikk kvalifiseres studentene også til å gå opp til en internasjonal eksamen for godkjenning som Internasjonal Sveisetekniker (IWT). Ytterligere påbygning ved Fagskolen i Nord på 60 studiepoeng i emner innen realfag fordypning, ingeniørmeter, produksjonsplanlegging, sveising med robot og et ingeniørprosjekt kvalifiserer studenten til å gå opp til den internasjonale eksamen som sveiseingeniør (IWE).

Fagskoleingeniører utdannet innen sveiseteknikk er det behov for på alle næringer som forestår sveising, eksempelvis skipsverft, offshore bedrifter, oljeselskap, inspeksjonsfirmaer, byggefirma som sveiser stålkonstruksjoner, industriproduksjon, kraftselskap, maskinfirma, serviceselskaper, undervisning og konstruksjon.

Studieretningen er rettet mot produksjon av sveiste konstruksjoner, planlegging, kvalitetssikring, prosessoptimalisering og prosjektarbeid. Dette er kunnskaper som er nødvendig for å sikre gode produksjonsløsninger som både er kostnadseffektive, gjennomføres innenfor aktuelle rammer og som sikrer at kvaliteten på produktet ivaretas. Utdanningen er utviklet sammen med industrien i landet som har et løpende behov for fagskoleingeniører og sveisekoordinatører (IWT og eventuelle IWE).

1.3.2 Overordnet læringsutbytte¹

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om begreper som nyttes i sveiseteknikk, om sveiseteknikker- og metoder, materialer og verktøy som blir brukt til sveising av ulike typer konstruksjoner
- har kunnskap om kvalitetssikring og kvalitetskrav i sveiseprosessen
- har kunnskap om vedlikeholds strategier
- har kunnskap om økonomistyring, organisasjon og ledelse samt markedsføringsledelse
- har kunnskap om prosjekt- og kvalitetsstyring
- har kunnskap om generelle prinsipper innen logistikk og produksjonsflyt
- kan vurdere eget arbeid i henhold til gjeldende standarder, normer, lover og forskrifter som gjelder for området sveiseteknikk nasjonalt og internasjonalt
- har kunnskap om sveisebransjen og kjenner til sveiseyrket
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen sveiseteknikk med litteratur og gjennom relevante fora innenfor bransjen, med tanke på å holde seg faglige oppdatert
- kjenner til sveisefagets historie, tradisjon, egenart og plass i samfunnet lokalt, nasjonalt og internasjonalt
- har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen sveiseteknikk

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan gjøre rede for valg av verktøy og løsninger, komponenter og prosesser som benyttes innen sveiseteknikk
- kan gjøre rede for valg av vedlikeholds strategi
- kan gjøre rede for valg av metoder og prinsipper innen prosjektplanlegging, prosjektstyring, logistikk og produksjonsflyt
- kan reflektere over tekniske og miljømessige aspekter ved sin faglige utøvelse av sveiseteknikk og under veiledning forbedre og videreutvikle løsningene
- kan finne og henvise til informasjon og fagstoff som er relevant for ulike problemstillinger innen sveiseteknikk og vurdere relevansen for en yrkesfaglig problemstilling
- kan kartlegge en situasjon i sveiseprosessen og identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette nødvendige tiltak
- kan vurdere bedriftens økonomiske situasjon, markeds- og ledelsesutfordringer, og treffe hensiktsmessige og begrunnede valg

¹ Selv om det overordnede læringsutbytte etter lov er beskrevet på NKR nivå 5.2, er det flere emner som er på nivå 6 og 7

Generell kompetanse:

Kandidaten:

- kan planlegge og gjennomføre sveisetekniske arbeidsoppgaver og prosjekter alene eller som deltaker eller leder i gruppe, i tråd med etiske krav og retningslinjer for miljø og kvalitet som gjelder nasjonalt og internasjonalt
- kan utføre sveisearbeid etter oppdragsgivers ønsker og myndigheters krav
- kan bygge relasjoner med fagfeller innen sveiseindustrien og mekaniske fag og på tvers av fag, som petroleumsteknologi, maritime fag, logistikk, vedlikehold og kvalitetssikring, samt med eksterne målgrupper som myndigheter og kommunale instanser ved å opprette og utvikle team og nettverk
- kan utveksle synspunkter på sveisetekniske problemstillinger med andre med bakgrunn innenfor sveisebransjen, og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis
- kan utveksle synspunkter på sveisetekniske problemstillinger med andre med bakgrunn innenfor sveisebransjen, og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis

1.4 Krav

1.4.1 Opptakskrav

Opptakskravet for studiene er fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev innen relevante fagretninger. Relevante fagbrev for sveiseteknikk studiet: sveisefaget, platearbeiderfaget, industrirørleggerfaget, NDT-kontrollørfaget, industrimontørfaget, industrimekanikerfaget, aluminiums konstruksjonsfaget, plastmekanikerfaget, finmontørfaget, produksjonsteknikerfag, dimensjonskontrollørfaget, chassis påbyggerfaget, børsemakerfaget, bilskadereparatørfaget og maskinmekanikerfaget.

Søkere som kan dokumentere at de gjennomfører fagbrev innen 15.oktober, kan tildeles plass med vilkår om bestått fagprøve. Godkjenning fra nemda om fagprøve kan telle som dokumentasjon. Dersom fagprøven ikke er bestått, mister søker studieplassen.

De som ikke har fagbrev eller tilsvarende formell kompetanse kan søke med grunnlag i realkompetanse som tilsvarer vg1 og vg2 i videregående opplæring, og minst 5 år dokumentert praksis fra relevante fagområder (fagområdene som er nevnt i avsnittet over). Realkompetansen vurderes i tråd med fagskoleloven §16 og fagskoleforskriften §7. Søker skal dokumentere kompetansen i felles allmennfag tilsvarende nivå 4 i NKR ved søking til studiet. Ved realkompetansevurdering, må du ha fylt 23 år i søkeråret.

Søkere med utenlandsk utdanning fra Norden må vise til dokumentert kompetanse som tilsvarer NKR nivå 4 innen de aktuelle fagområdene. Søkere fra resten av verden må dokumentere formal eller realkompetanse ved søking. Ta kontakt med skolen for informasjon knyttet til inntak hvis du har spørsmål knyttet til realkompetanse.

Søknadsfrist om opptak er 15 april. Søking gjøres på www.samordnaopptak.no. Ved ledige plasser etter fristen gjennomføres det et restopptak.

1.4.2 Innpassing og fritak

Studenten kan etter opptak, få innpassing og/eller fritak for deler av utdanningen. Det skal være «annen likeverdig utdanning og kompetanse». Det gis innpass/fritak kun i hele emner.

1.4.3 Studiekontrakt

Alle studentene på studiet må skrive under en studiekontrakt før de starter på studiet.

1.4.4 Krav til deltakelse

For å kvalifisere til å gå opp til avsluttende prøve/eksamen, skal studenten ha et frammøte på samlingene ved fagskolen på minst 80% og ha levert obligatoriske arbeidskrav i mappen. Fagskolen fører protokoll for frammøte. Hvis frammøte er under 80% innenfor et emne, må studenten ta opp emnet på nytt før han/hun kan avansere. For de studentene som ønsker å gå opp til IWT-eksamen skal fremmøtet i de fire fordypningsemnene være minst 90 %. Dette gjelder sveisemetoder og utstyr, metallers sveisbarhet, konstruksjon av sveiste forbindelser og fabrikasjon og prosedyrer. Oppmøte gjelder på samlinger og webinarer.

1.4.5 Litteraturliste/utstyr

Litteraturliste og utstyrsliste der det er hensiktsmessig for emner blir sendt ut i god tid før hvert skoleår starter. Det er opplistet læremidler under hvert emne i studieplanen. Disse kan bli endret underveis dersom skolen ser det nødvendig. Grunnen kan være at det kommer ut læremidler som er bedre, nyere eller at de er utgått i løpet av studieplanens levetid.

1.5 Oppbygging og organisering

1.5.1 Emneoversikt

1. studieår Termin 1 (høst) / Termin 2 (vår)	2. studieår Termin 3 (høst) / Termin 4 (vår)	3. studieår Termin 5 (høst) / Termin 6 (vår)	4. studieår Termin 7 (høst) / Termin 8 (vår) ²	5. studieår Termin 9 (høst)
Yrkesrettet Kommunikasjon (høst) 10 stp.	Materialkunnskap (høst) 10 stp.	Materialers sveiseegenskaper (høst) 10 stp.	Realfag fordypning (høst) 10 stp.	Ingeniørprosjekt (høst) 20 stp.
Realfaglige redskap (høst) 10 stp.	Konstruksjon og teknisk dokumentasjon (høst) 10 stp.	Konstruksjon og utforming (høst) 10 stp.	Sveising med robot (høst) 10 stp.	Tilvalgsemne – IWE-3 Vårsemester termin 10, 10 stp
LØM (vår) 10 stp.	Sveisemetoder og utstyr (vår) 10 stp.	Fabrikasjon og prosedyrer (vår) 10 stp.	Ingeniørmetode (vår) 10 stp.	
Elektro, automasjon og tilvirkningsteknikk (vår) 10 stp.	HMS, Prosjekt- og kvalitetsledelse (vår) 10 stp.	Hovedprosjekt (vår) 10 stp.	Produksjonsplanlegging (vår) 10 stp.	

1.5.2 Gjennomføring

Utdanningen organiseres som samlingsbasert studie med nettstøtte over 9 terminer. Tilbudet organiseres med ukentlige synkrone nettsamlinger (webinarer) og kvartalsvis fysiske samlinger i Harstad. Progresjonen er 2/3 av fulltidsutdanning. I hver termin er det 2 eller 3 samlinger over en uke for studentene. Mellom samlingene møtes studentene sammen med lærer i 2-4 timer for å gjennomføre webinarer og veiledninger der det er behov. Det er om lag 30 webinarer hvert studieår. Det legges til rette for at studentene kan ha nettmøter og veiledninger ved behov utover de fastsatte webinarer der studentene kan få veiledning fra lærer eller fra hverandre.

Tabell 2: Plan for gjennomføring av sveiseteknikk over 4 år

Termin	Emne	Tema	Vurdering
Termin 1	Yrkesrettet kommunikasjon	Kommunikasjonsformer Rapporter og presentasjon Norsk / engelsk	Se emne LUB
Termin 1	Realfaglige redskap	Matematikk Fysikk	Se emne LUB
Termin 2	LØM – emnet	Organisasjon og ledelse Økonomistyring Markedsføringsledelse	Se emne LUB
Termin 2	Elektro, automasjon og tilvirkningsteknikk	Termodynamikk Elektro og automatisering	Se emne LUB
Termin 3	Materialkunnskap	Materiallære Bærekraft, kjemi og miljø	Se emne LUB
Termin 3	Konstruksjon og teknisk dokumentasjon	Mekanikk Teknisk dokumentasjon	Se emne LUB
Termin 4	HMS, Prosjekt og kvalitetsledelse	Prosjektledelse HMS og kvalitetsledelse Kvalitetsstyring	Se emne LUB
Termin 4	Sveisemetoder og utstyr	Sveisemetoder og utstyr	Se emne LUB
Termin 5	Materialers sveiseegenskaper	Materialer og deres sveiseegenskaper Sveisekoordinering	Se emne LUB
Termin 5	Konstruksjon og utforming	Konstruksjon og utforming	Se emne LUB
Termin 6	Fabrikasjon og prosedyrer	Fabrikasjon og prosedyrer	Se emne LUB
Termin 6	Hovedprosjekt	Prosjektarbeid Kommunikasjon Rapportering (skriftlig og muntlig)	Se emne LUB
Termin 7	Realfag fordypning	Matematikk og fysikk	Se emne LUB
Termin /	Sveising med robot	Om forskjeller og likheter mellom robot og cobot Online programmering av robot Offline programmering av robot Oppsett og justering av sveisebaner til robot Robot i automatiserte sveiseprosesser Utstyr og teknologi forbundet med robotsveising	Se emne LUB
Termin 8	Ingeniørmetode	Etikk og teknologi Vitenskapshistorie, ingeniørens rolle i samfunnet Prosjektarbeid	Se emne LUB
Termin 8	Produksjonsplanlegging	Produksjonsplanlegging Kostnadskalkulasjon CE-sertifisering Industri 4.0 Vedlikeholdsstrategi	Se emne LUB

Termin 9	Ingeniørprosjekt		Se emne LUB
Termin 10	Tilvalgsemne	IWE-3	Se emne LUB

Dersom antall studenter i emnet er 5 eller færre, kan undervisningen tilpasses antallet der det kan legges til rette for mer nettbasert undervisning, mer veiledning med færre samlinger og økt mengde egenstudier. Avsluttende prøve vil fortsatt gjennomføres med fysisk oppmøte på fagskolen. Karakteren i emnet settes med grunnlag i arbeidskrav og avsluttende prøve (mappevurdering).

1.5.3 Studiets omfang og arbeidsmengde

Det totale antall arbeidstimer for studenter som følger studiet er ca. 1100-1150 timer pr år. Arbeidstimene fordeles mellom undervisning/veiledning, laborasjoner, øvelser og egenarbeid. Av det totale antallet timer utgjør lærerstyrte aktiviteter ca. 500 timer på årsbasis, noe som utgjør rundt 45 % av den totale arbeidsmengde for studentene. Siden studentene i stor grad er i arbeid, vil det være mindre grad av tradisjonell undervisning og en større del av den lærerstyrte aktiviteten knyttet til veiledning av studenter i grupper. Det vil være en variasjon mellom emner i tetthet på arbeidskrav og type veiledning med grunnlag i emnenes innhold. Det undervises i 2 emner hvert semester, totalt 4 emner over ett studieår.

Tabell 3: Oversikt over emner, arbeidsmengde og studiepoeng for sveiseteknikk studiet.

Emnekode	Emne	Arbeidsmengde	Studiepoeng
00TT08B	Yrkesrettet Kommunikasjon	275-290	10
00TT08A	Realfaglige redskapsfag	275-290	10
00TX00A	LØM	275-290	10
97TT08D	Elektro, automasjon og tilvirkningsteknikk	275-290	10
97TT08C	Materialkunnskap	275-290	10
97TT08B	Konstruksjon og teknisk dokumentasjon	275-290	10
97TT08E	Sveisemetoder og utstyr	275-290	10
97TT08A	HMS, Prosjekt og kvalitetsledelse	275-290	10
97TT08F	Materialers sveiseegenskaper	275-290	10
97TT08G	Konstruksjon og utforming	275-290	10
97TT08H	Fabrikasjon og prosedyrer	275-290	10
97TT08I	Hovedprosjekt	275-290	10
85TT59C	Realfag fordypning	275-290	10
97TT79B	Sveising med robot	275-290	10
97TT79A	Ingeniørmetode	275-290	10
90TT08A	Produksjonsplanlegging	275-290	10
97TT79C	Ingeniørprosjekt	540	20
	SUM	4945-4960	180
97TT08J	Tilvalgsemne – IWE-3	275	10

1.6 Opplæringsaktiviteter

1.6.1 Undervisning

Studentene møter til 5 samlinger (totalt 22 samlinger over fire år) og ca. 30 webinarer i løpet av et studieår og har faste møtetidspunkt for veiledning med lærer.

Hver samling har en varighet på 5 dager. Innholdet i samlingene er basert på veiledning, caser og faglige diskusjoner der både laboratorier, undervisningsrom og verksted benyttes. Studentene jobber i grupper med praktisk laboratoriearbeid og samarbeidsformer som fremmer gruppeprosesser.

Laboratoriet består av destruktiv- og ikke-destruktiv testlab, sveise lab med aktuelle sveisemetoder, automatiseringsutstyr, sveise robot og utstyr for plastisk bearbeiding. Aktuell programvare for utdannelsen som benyttes i industrien er tilgjengelig for studentene.

Webinarer går hver uke mellom samlingene og vil variere mellom emnene studenten følger.

Webinarer og veiledning gjennomføres normalt tirsdager og torsdager i tidsrommet mellom kl 1700-2000 etter oppsatt årsplan. Årsplan for gjennomføring av webinarer, fysiske samlingsuker, innlevering av arbeidskrav og tidspunkt for avsluttende prøver/eksamener i de ulike emner legges ut i Canvas (fagskolens læringsplattform).

Studentene følger 2 emner pr semester. Under følger modell for et emne på 10 studiepoeng i studieåret med sentrale arbeidsformer og innhold.

1. Første a samling

- a. Introduksjon av studiet og året; organisering, innhold og omfang.
- b. Praktisk og administrativ informasjon.
- c. Valg av tillitsstudenter og verneombud.
- d. Gjennomgang av læringsutbyttene, avklaringer mellom lærer og studenter rundt læringsprosessen og kriterier for å nå læringsutbyttene.
- e. Innføring i aktuelle nettbaserte programmer og verktøy som benyttes i læringsaktivitetene
- f. Undervisning, gruppearbeider, laborasjoner og caser med planlegging og avklaringer om arbeidet mellom samlingene.
- g. Evaluering.

2. Mellomperiode nettbasert

- a. Teoretiske arbeider med tilknyttede leksjoner som støtte til undervisningsmateriellet (lærebøker, video, instruksjoner, mm).
- b. Studentarbeid ved arbeidskrav med veiledning.
- c. Webinar med repetisjon, oppsummering og teori med avklaringer rundt leksjoner og arbeidskrav. -
- d. Studentarbeid med arbeidskrav.
- e. Levering av arbeidskrav i vurderingsmappe.
- f. Webinarer med forelesning, praktiske oppgaver/caser i grupper.
- g. Arbeid med arbeidskrav som leveres i vurderingsmappe.
- h. Webinarer med introduksjon av nytt tema før samling. Teoretiske avklaringer og forberedelse til kommende samling. Introduksjon av nye arbeidskrav.

3. Samlinger

- a. Avklaringer om læringsprosessen så langt.
- b. Undervisning teori, praktiske øvelser og caser.
- c. Gjennomføring av prosjekt/caser/LAB øvelser med instruksjon fra lærer
- d. Gruppearbeider med avklaringer rundt caser og laborasjoner. Utarbeide skisser til rapport etter øvelser.
- e. Evaluering.

4. Nettmøte etter siste samling for sisteårsstudenter som tar 120 studiepoeng.

- a. Avklaringer knyttet til søking til IWT eksamen.

5. Nettmøte etter siste samling for studenter som tar 180 studiepoeng.

- a. Avklaringer knyttet til IWE-utdanning

Gruppearbeid

Gjennom studiet er gruppeprosesser sentralt for å gi studentene erfaringer med ledelse, samhandling og faglig utvikling. Gruppeoppgaver er viktig for å utvikle ferdigheter i samarbeid, refleksjon rundt egen rolle og ledelse, og for å gi underveisvurdering. Gruppemedlemmene utarbeider og undertegner en forpliktende kontrakt for samarbeid. Studentene utarbeider regler før kontraktinngåelse. Arbeidet i studiegruppene er obligatorisk.

1.6.2 Arbeidsformer

Arbeidsformene inkluderer studentorienterte læringsaktiviteter som er viktig i underveisvurdering:

- Diskusjonsforum som sosial arena, og for deling av fagkunnskap
- Vurdering av hverandres arbeidskrav som en del av utviklingsprosessen
- Prøver, egentester og arbeidskrav
- Samskriving ved gruppearbeider
- Adaptive kurs/læringsstier, eksempelvis Campus Increment i matematikk
- Læringsblogg der studenter kommenterer hverandres innlegg
- Repetisjon av innhold i emner, dialog og avklaringer om innhold
- Laborasjoner / laboratorieøvelser med dokumentasjonsdel
- Veiledning til grupper og til enkeltstudenter
- Presentasjoner fra studenter på samling og i Zoom

1.6.3 Veiledning

Veiledning er sentral del av undervisningsvurderingen. Veiledning skal være læringsstøttende og fremoverrettet for den enkelte student og gruppens faglige og sosiale utvikling gjennom hele studiet. Lærer veileder i grupper og individuelt. Veiledning organiseres som del av samlinger, via Zoom, Canvas eller Microsoft Teams. Microsoft Teams benyttes til synkron veiledning med grupper, mens de andre redskapene kan brukes gruppevis eller 1-1, skriftlig og muntlig.

1.6.4 Læringsplattform

Vi benytter Canvas som læringsplattform. Her vil vi legge ut all informasjonen til studentene samt alle arbeidskrav. Studentene bruker plattformen til å laste opp sine besvarelser samt å kommunisere skriftlig med lærere og med studenter.

1.7 Vurdering

1.7.1 Arbeidskrav

Arbeidskrav defineres som obligatoriske arbeider/oppgaver (caser, rapporter, laboratorieøvinger, øvelser og presentasjoner). Disse kravene inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uavhengig av omfang og format. Arbeidskravene må være godkjent/bestått for at studenten skal kunne gå opp til avsluttende prøve.

Ved oppstart av emnet vil emneansvarlig informere om hvilke arbeidskrav som inngår i mappen.

Emneansvarlig skal også oppgi hvordan de ulike arbeidskravene vektlegges og vurderes. Arbeidskrav vurderes enten med godkjent/ikke godkjent eller med karakter A–F.

1.7.2 Vurdering

Vurdering i emnene skjer på bakgrunn av en mappevurdering som består av arbeidskrav og en avsluttende prøve.

Arbeidskravene vurderes formativt ut fra ulike nivåer av måloppnåelse. Emnekarakteren fastsettes på bakgrunn av en helhetlig vurdering av studentens prestasjoner i mappen og den avsluttende prøven, og gis som en samlet karakter (A–F).

1.7.3 Karakterskala

Nedenfor finner du karakterskalaen som brukes og som kommer fram på vitnemålet.

Karakterskala jf. forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning §40.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som skiller seg klart ut. Studenten har svært gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten har meget gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten har gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
D	Nokså god	Akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten har nokså gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten har oppfylt minimumskravene som blir stilt til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller minimumskravene. Studenten har ikke bestått på grunn av vesentlige mangler når det gjelder faglige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Del 2 Studieinnhold fordelt på emner

2.1 Yrkesrettet kommunikasjon

Emnekode:	00TT08B		
Emne:	Yrkesrettet kommunikasjon	Temaer:	Norsk kommunikasjon
Poeng:	10		Engelsk kommunikasjon
Arbeidsmengde:	270 timer		

Læringsutbytte

Kunnskaper

studenten:

- God muntlig og skriftlig kommunikasjon generelt og innenfor yrkesområdet med bruk av varierte metoder og hjelpemidler
- har kunnskap om grammatikk, sjangerforståelse samt språklige, stilistiske og grafiske virkemidler i tekst
- har kunnskap om relevante dataverktøy som benyttes ved kommunikasjon gjennom sosiale medier og massemedier
- betydningen av god kommunikasjon i tverrfaglig samarbeid og prosjektarbeid
- har kunnskap om hva som kjennetegner godt retorikk
- har kunnskap om kritisk bruk av kilder og forskjellige måter å tenke etikk på i dag
- kjenner til ulike metoder for forhandlinger kan reflektere over kulturelle forskjeller i arbeidsliv og samfunn

Ferdigheter

studenten:

- å bruke språket som verktøy i skriftlig kommunikasjon i formelle tekster som brev, søknad, instruksjon, beskrivelse, rapport, prosjektrapport, referat, debattinnlegg, artikkel og essay.
- å bruke språket som verktøy i muntlig kommunikasjon som faglig diskusjon, debatt, foredrag, presentasjon, instruksjon og møte – og forhandlingsteknikk
- å bruke relevante kommunikasjonsverktøy og medier i kommunikasjonsprosessen
- å planlegge, strukturere og gjennomføre ulike former for presentasjoner
- å bruke mål – og mottakeranalyse i forskjellige sammenhenger
- å gjenkjenne og bruke retoriske virkemidler
- å reflektere, drøfte og resonnere både muntlig og skriftlig
- å anvende informasjon fra tradisjonelle og digitale kilder korrekt, samt være kritisk til kildeopphav og egen og andres kildebruk
- å føre en diskusjon og argumentere for egne synspunkter både skriftlig og muntlig
- å kunne føre diskusjoner og argumentere for egne synspunkter både skriftlig og muntlig
- å kunne innhente informasjon og anvende denne i ulike sammenhenger

Generell kompetanse

studenten:

- kan kommunisere skriftlig og muntlig på en hensiktsmessig måte, på både norsk og engelsk
- ha god kommunikasjonskompetanse for å kunne skape relasjoner til både interne og eksterne aktører i bransjen, og ha et kritisk og reflektert forhold til bruk av språket i eget yrke.
- har kompetanse i korrekt kildebruk og bevist og kritisk bruk av internett som kilde til informasjon og kunnskap
- kan delta i planlegging, gjennomføring og presentasjoner av et prosjekt
- på en reflektert og begrunnet måte kunne bruke sine kunnskaper og ferdigheter i kommunikasjon ved planlegging og gjennomføring av ulike arbeidsoppgaver i bransjen/yrket
- kunne reflektere over etiske problemstillinger i yrkessammenheng
- kan vurdere eget behov for utvikling av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse

Innhold

- Norsk og engelsk som kommunikasjonsverktøy, skriftlig og muntlig
- Engelsk fagterminologi, og informasjonsinnhenting på norsk og engelsk
- IKT-verktøy i skriftlig og muntlig kommunikasjon
- Grammatikk, språklige og grafiske virkemidler, struktur, god syntaks, leservennlig lay-out samlede
- Bruke mål- og mottakeranalyse
- Regler for godt nettvett, kildebruk, referanseteknikk, bruk av sosiale medier
- Betydningen av kommunikasjon i arbeids- og samfunnsliv
- Informasjonsinnhenting på norsk og engelsk
- Kildebruk og referanseteknikk
- Muntlig kommunikasjon
- Planlegging, gjennomføring og presentasjon av tverrfaglige prosjekter
- Tekstskaping
- Formell skriving
- Vurdere ulike tekster
- Skriftlig og muntlig prosjektdokumentasjon
- Planlegge, gjennomføre og presentere tverrfaglige prosjekter
- Evne å reflektere over egne kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse
- Kulturnøkler og etikk
- Studieteknikk, og tilegne seg kunnskaper gjennom ulike kanaler

Arbeidskrav

- Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).

Undervisningsform

- Forelesning (Samling)
- Webinar
- Skriftlig arbeid til innlevering (case/gruppearbeid/arbeidskrav)

Vurderingsform

- Det gjennomføres løpende vurdering av innleverte arbeidskrav og oppgaver gjennom hele emnet. For å bestå emnet må alle 16 arbeidskrav være godkjent.
- Grunnlaget for vurderingen er de innleverte arbeidskravene og oppgavene. Vurderingen skal synliggjøre studentens faglige ståsted og gi veiledning for videre utvikling av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse innen emnet.
- Der det er hensiktsmessig, vil studentens arbeider bli vurdert etter grad av måloppnåelse, kategorisert som lav, middels eller høy måloppnåelse.
- Emnet avsluttes med en mappevurdering. Bestått/ Ikke bestått

Litteraturliste

NORSK FOR INGENIØRER

Talmo, Mjøsund Ulstein, Anders Stifoss-Hanssen, Astrid (2022). Norsk for ingeniører, Universitetsforlaget, ISBN: 9788215063171

Læremidler og litteratur for yrkesrettet kommunikasjon (Legges ut i Canvas)

Nettbaserte læremidler (Legges ut i Canvas)

2.2 Realfaglige redskap

Emnekode:	00TT08A		
Emne:	Realfaglige redskap	Temaer:	Matematikk Fysikk
Studiepoeng:	10		
Arbeidsmengde:	275 timer		
Læringsutbytte			
Kunnskaper Studenten: • har kunnskap om realfag som redskap innen sitt fagområde • har kunnskap om realfaglige begreper, teorier, analyser, strategier, prosesser og verktøy som anvendes. • Kan utføre nødvendige beregninger, dimensjoneringer, overslag og annen problemløsning med utgangspunkt i relevante praktiske situasjoner og problemstillinger innen fagretningen • kan vurdere eget arbeid i forhold til matematiske og fysiske lover • kan utvide sine kunnskaper og har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen realfag • kjenner til matematikkens og fysikkens egenart og plass i samfunnet Ferdigheter Studenten: • kan gjøre rede for valg av regnemetode som anvendes for å løse faglige problemer • kan gjøre rede for valg av digitale verktøy som anvendes til problemløsning innen realfaglige tema • kan anvende digitale hjelpemidler til å løse likninger og andre matematiske oppgaver. • kan reflektere over egen faglig utøvelse og vurdere resultater av beregninger og justere denne under veiledning • kan finne og henvise til relevant informasjon og fagstoff i formelsamlinger, tabeller og fagbøker • kan kartlegge en situasjon og identifisere realfaglige problemstillinger • har kjennskap til og kan anvende grunnleggende fysiske lover og fysikkens metodikk • kan tolke og anvende modeller som benyttes innen matematikk og fysikk Generell kompetanse Studenten: • kan planlegge og gjennomføre yrkesrettede arbeidsoppgaver og prosjekter alene og som deltaker i gruppe med å anvende realfag i tråd med etiske krav, retningslinjer og målgruppens behov • har innsikt i hvilke forutsetninger og forenklinger man har gjort i sine beregninger • har innsikt i rekkevidde og begrensninger for de metoder som anvendes • kan utveksle synspunkter og samarbeide om fagspesifikke problemstillinger med realfag som tverrfaglig fundament med fagfeller og dermed bidra til organisasjonsutvikling			
Innhold			
Matematikk • Algebra • Trigonometri og geometri • Likninger og formelregning • Funksjoner • Derivasjon av polynom funksjoner • Statistikk og regresjon ved hjelp av digitale verktøy Fysikk • Fysiske størrelser • Rettlinjet bevegelse • Newtons lover og krefter • Arbeid, energi og virkningsgrad • Statikk og likevekt • Fysikk i gasser • Termofysikk			

Arbeidskrav
Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).
Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)
- Forelesninger på samling - Webinarer med gjennomganger av teori der studenten får tilgang til aktuelt fagstoff med teori, video, litteratur osv. i forkant - Skriftlig arbeid til innlevering (case/gruppearbeid/arbeidskrav)
Vurderingsform
Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngås i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet.
Litteraturliste
Matematikk Erik Holst, Øyvind Guldahl, Trond Ekern (2020), Matematikk for fagskolen. Fagbokforlaget. ISBN: 9788245034196 Fysikk Trond Ekern og Øyvind Guldahl (2009). Fysikk for fagskolen. Fagbokforlaget. ISBN: 9788256269518 Formelsamling Svein Erik Pedersen, Jan Gustavsen, Svein Kaasa, Oddmund Olsen (1998), Teknisk formelsamling med tabeller. Universitetsforlaget. ISBN 9788200424505 Kalkulator Casio FX-9860GIII Grafisk kalkulator, eller annen grafisk kalkulator. Relevante internettsider blir oppgitt underveis.

2.3 LØM

Emnekode:	00TX00A		
Emne:	LØM		
Studiepoeng:	10	Temaer:	Organisasjon og ledelse Markedsføringsledelse Økonomistyring
Arbeidsmengde:	275 timer		

Læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten:

- har kunnskap om generell organisasjonskultur samt organisasjons-, motivasjons- og ledelsesteori.
- har innsikt i aktuelle lover innenfor LØM-emnet og forstår hvilken betydning disse har for en bedrifts arbeidsbetingelser
- har kunnskap om kjøpsatferd og markedsplanlegging blant annet for verkstedindustrien
- har kunnskap om sentrale økonomibegreper, bedriftsetablering, enkle kalkyler, lønnsomhetsbetraktninger, budsjettering og regnskapsanalyse

Ferdigheter

Kandidaten:

- kan forstå og analysere et regnskap, og kan anvende denne informasjon for iverksetting av tiltak innenfor egen bransje
- kan utarbeide et budsjett og sette opp enkle kalkyler, gjerne fra egen bedrift.
- kan utarbeide markedsplan for verkstedtekniske bedrifter
- kan gjøre rede for og vurdere menneskelige, arbeidsmiljømessige, etiske og økonomiske utfordringer i lys av gjeldende lovkrav og bedriftens og bransjens behov
- kan kartlegge en bedrifts arbeidsbetingelser, identifisere faglige problemstillinger, utarbeide mål og iverksette begrunnede tiltak
- kan innhente, formidle og presentere faglig informasjon, ideer og løsninger både muntlig og skriftlig

Generell kompetanse

Kandidaten:

- kan innen gitte tidsfrister, alene og i samarbeid med andre planlegge, gjennomføre, dokumentere og levere arbeidsoppgaver og prosjekter innenfor LØM-emnet
- kan kommunisere på en tydelig og forståelig måte, og kan utveksle faglige synspunkter med medarbeidere, kunder og andre interessenter
- har kompetanse i effektiv bruk av IKT og kan bruke regneark til å løse oppgaver innenfor økonomistyring
- kan utøve personalledelse og lede medarbeidere
- kan behandle medarbeidere, kunder og andre med respekt
- kan utøve samfunnsansvar og bidra til utvikling

Innhold

Organisasjon og ledelse:

- Organisasjons-, ledelses- og motivasjonsteori samt organisasjonskultur og -struktur.
- Personalledelse og -administrasjon
- Organisasjonsutvikling og endringer, spesielt innenfor egen bransje
- Psykososialt arbeidsmiljø og bedriftskultur

Markedsføring:

- Forretningside, strategi, visjon og mål
- Innsikt i aktuelle lovverk og etiske problemstillinger
- Kjøpsadferd i private og profesjonelle markeder
- Markedsplanlegging i forbruker- og bedriftsmarkedet, gjerne relatert mot verkstedteknisk bransje
- Situasjonsanalyser, segmentering og mål i forbindelse med markedsplan
- Markedsføringsstrategier
- Markedsprogram og oppfølging av markedsplan

Økonomistyring:

- Kunnskap om sentrale økonomibegreper, inkludert kostnads- og inntektsforståelse
- Erfaringsbasert kunnskap om sveisebransjens utvikling og utfordringer
- Bedriftsetablering og avvikling
- Finansregnskapet
- Regnskapsanalyse
- Budsjettarbeid, kalkyler og lønnsomhetsberegninger

- Investeringsanalyse og lønnsomhetsvurderinger
Arbeidskrav
Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).
Undervisningsformer
- Forelesninger (samling) - Webinar - Casebaserte oppgaver med presentasjoner - Felles oppgaveløsninger i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner
Vurderingsform
Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngås i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet.
Litteraturliste
Mette Holan "Markedsføringsledelse". 4 utgave 2024 ISBN:978-82-450-4870-4 Mette Holan "Økonomistyring". 4 utgave 2024 ISBN: 978-82-450-4818-6 Mette Holan "Organisasjon og ledelse". 4 utgave 2024 ISBN: 978-82-450-4869-8 Øvrig litteratur og nettressurser etter avtale med faglærer

2.4 Elektro, automasjon og tilvirkningsteknikk

Emnekode:	97TT08D		
Emne:	Elektro-, automasjon og tilvirkningsteknikk	Temaer:	Elektroteknikk, automasjon og tilvirkningsteknikk
Poeng:	10		
Arbeidsmengde:	275 timer		
Læringsutbytte			
Kunnskaper Studenten:			
• har kjennskap til grunnleggende begreper og komponenter innen elektro • har kunnskap om faremomenter som kan oppstå ved arbeid på, eller i nærheten av, elektriske anlegg • har kunnskap om strømarter og effekter • har kjennskap til metoder for produksjon og distribusjon av elektrisk energi • har kjennskap til lavspente styringssystemer og automatisering • har kjennskap til metoder for sammenføyning • har kjennskap til metoder for støping av metaller og plaster • har kunnskap om metoder for plastisk bearbeiding og oppdeling av metaller, plaster og kompositter • har kunnskap om metoder for overflatebehandling av stålkonstruksjoner • har kjennskap til subtraktive og additive fremstillingsprosesser for metaller og plast			
Ferdigheter Studenten:			
• kan gjøre rede for aktuelle verktøy og metoder for måling og beregning av strøm, spenning og effekt • kan gjøre rede for valg av metoder og teknikker for tilvirkning av deler og komponenter • kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning • kan finne og henvise til informasjon og fagstoff om elektro, automasjon og tilvirkningsteknikk, og vurdere relevansen for en yrkesfaglig problemstilling			
Generell kompetanse Studenten:			
• kan planlegge tekniske arbeidsoppgaver innen tilvirkningsteknikk, alene, eller som deltaker i gruppe, i tråd med gjeldende krav og retningslinjer • kan utveksle synspunkter og delta i faglige diskusjoner innenfor emnet • kan bygge relasjoner med andre innen fag som elektro, automasjon og tilvirkningsteknikk • kan bidra til organisasjonsutvikling gjennom kunnskap om ny teknologi			
Innhold			
Elektro og automasjon			
• Strøm, spenning og resistans • Likestrøm, vekselstrøm, en- og trefase. • Produksjon og distribusjon av elektrisk energi • Lavspente styringssystemer og automatisering			
Tilvirkning			
• Støpeprosesser • Plastisk bearbeiding • Sponende bearbeiding • Oppdelende bearbeiding • Additive og sammenføyende metoder • Overflatebehandling av stålkonstruksjoner • Tilvirkning av plast og kompositter			
Arbeidskrav			
• Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).			

Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)
• Forelesninger på samlinger • Casebaserte oppgaver med presentasjoner • Webinarer med gjennomganger av teori der studenten får tilgang til aktuell teori, video, litteratur, mm i forkant • Felles oppgaveløsninger i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner • Skriftlig arbeid til innlevering • Samskrivning og gruppearbeider • Nettbasert veiledning (nettmøter) til grupper og enkeltstudenter
Vurderingsform
• Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngår i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet.
Litteraturliste
Elektro og automasjon Tilgjengelig læringsmateriell i moduler i canvas Tilvirkning Rolf Garbo Corneliussen, Tilvirkningsteknikk, utgitt av fagbokforlaget i 2001, ISBN: 9788276745597

2.5 Konstruksjon og teknisk dokumentasjon

Emnekode:	97TT08B		
Emne:	Konstruksjon og teknisk dokumentasjon		
Poeng:	10	Forhåndskrav:	Realfaglig Redskapsemnet
Arbeidsmengde:	275 timer		

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten:

- Har kunnskaper om begreper og teori innen grunnleggende mekanikk, statikk og spenninger.
- Har kunnskaper om spenningssituasjoner og enkel analyse av disse. Endimensjonale.
- Har grunnleggende kunnskaper om prinsippene for dataassistert konstruksjon (CAD).

Ferdigheter

Studenten:

- Kan beregne, dimensjonere og dokumentere faglige mekaniske problemstillinger og enkle konstruksjoner, og redegjøre for sine faglige valg.
- Kan vurdere spenningssituasjoner og krav i enkle konstruksjoner.
- Kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning.
- Kan finne og henvise til informasjon og fagstoff om konstruksjon og teknisk dokumentasjon, og vurdere relevansen for en yrkesfaglig problemstilling
- Kan illustrere, faglige problemstillinger, ved hjelp av skisser og dataassistert konstruksjon

Generell kompetanse

Studenten:

- Skal kunne planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver innen grunnleggende konstruksjon og teknisk dokumentasjon, alene eller som deltaker i gruppe, i tråd med aktuelle standarder og kundekrav
- Skal kunne utarbeide teknisk dokumentasjon og dokumentere spenningssituasjoner og beregninger.
- Skal kunne utveksle konstruksjonsmessige synspunkter med andre med bakgrunn innenfor samme bransjeyrket og delta i diskusjoner med utvikling i god praksis.

Innhold

Tema i emnet:

- Krefter og spenninger
- Statikk; Likevekt, tyngdepunkt og stabilitet
- En-dimensjonale spenningskomponenter; enkle og kombinerte krefter og spenninger
- Friksjon, arbeid, effekt og virkningsgrad
- Innføring i bruk av dataassistert konstruksjon;
Grunnleggende tegneteknisk innføring, tegningslesning, modellering og utarbeiding av tegningsgrunnlag
- Føring av tekniske beskrivelser og beregninger tiltenkt målgruppe

Arbeidskrav

- Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).

Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)

- Forelesninger (Stedsbasert)
- Nettbasert undervisning og oppgaveløsning ved bruk av digitale plattformer.
- Digitalt fagstoff (Nettbasert)

Vurderingsform

- Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngår i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet.

Litteraturliste

- Digitalt fagstoff, tilgjengelig på Canvas.
- Forelesningsnotater

2.6 Materialkunnskap

Emnekode:	97TT08C	
Emne:	Materialkunnskap	Temaer: Bærekraft, miljø og materiallære
Poeng:	10	
Arbeidsmengde:	275 timer	
Læringsutbytte		
Kunnskaper		
Studenten		
• har kunnskap om aktuelle konstruksjonsmaterialer, prosesser og verktøy for fremstilling av produkter innen mekanisk industri • har kunnskap om oppbygning av materialsertifikater og om ulike testmetoder for mekaniske egenskaper • kan vurdere konstruksjonsmaterialer i henhold til produktstandarder • har kunnskap om korrosjon og korrosjonsbeskyttelse av metalliske materialer • har kunnskap om aktuelle begreper og teorier innen kjemi og miljø • har kunnskap om bærekraftbegrepet, sirkulærøkonomi og aktuelle tema innen klima og miljø • har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen materialteknologi, kjemi og miljø		
Ferdigheter		
Studenten		
• kan gjøre rede for aktuelle konstruksjonsmaterialer i sveiste konstruksjoner og produkter • kan gjøre rede for valg av materialer ut fra styrke, funksjon og økonomiske hensyn • kan identifisere forhold i et sveiseverksted som har negativ innvirkning på bærekraft og miljø og vurdere hensiktsmessige tiltak • kan finne og henvise til informasjon og fagstoff for å redusere faren ved bruk av kjemikalier		
Generell kompetanse		
Studenten		
• kan lese materialsertifikater og vurdere materialers egenskaper i forhold til bruksområde • kan planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver og prosjekter alene, eller som deltaker i gruppe, med fokus på bærekraft og sirkulærøkonomi • kan utveksle synspunkter og delta i diskusjoner om materialeegenskaper og materialvalg og utvikling av god praksis • kan bidra til organisasjonsutvikling ved å formidle kunnskap, holdninger og verdier knyttet til bærekraft og miljø		
Innhold		
Tema for materialkunnskap		
Generelt:		
• Kunnskap om atomenes oppbygging, atomstruktur, det periodiske system • Kjemiske atombindinger • Kjemisk overflatebehandlingsprosesser • Metaller og deres egenskaper		
Metaller og deres egenskaper		
Bærekraft og miljø:		
• Gjøre rede for bærekraftprinsippet • Gjøre rede for grunnleggende økologiske problemstillinger. • Prinsipp for avfallsbehandling og miljøgifter. Avfall, sirkulær økonomi - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no) • Redegjøre for energiforbruk og energiøkonomisering • Miljømyndigheter og krav		
Materiallære:		
• Kjennskap til grunnleggende kjemi i forhold til metallets oppbygging. • Aktuelle metaller og deres egenskaper. • Materialers egenskaper og egnethet i konstruksjoner og produkter, ut fra forventede påkjenninger, driftsmiljø og kostnader. • Korrosjon og korrosjonsbeskyttelse • Aktuelle jern- og stål legeringer. • Størkning, deformasjon og varmebehandling av metalliske materialer. • De vanligste metodene for prøving av materialers egenskaper.		

- Aktuelle ikke-jernmetaller herunder aktuelle legeringer.
- Plast, keramer og kompositter.
- Forståelse for material sertifikater.

Arbeidskrav

- Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).

Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)

- Læringsstier / opplegg i Canvas (læringsplattform)
- Laborasjoner, forelesninger og presentasjoner på samlinger
- Casbaserte oppgaver med presentasjoner
- Webinarer med gjennomganger av teori der studenten får tilgang til aktuell teori, video, litteratur, mm i forkant ("flipped classroom")
- Felles oppgaveløsninger i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner
- Skriftlig arbeid til innlevering (valgfrie),
- Samskriving og gruppearbeider
- Nettbasert veiledning (nettmøter) til grupper og enkeltstudenter

Vurderingsform

Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngår i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet

Litteraturliste

Materiallære

Ørnulf Grøndalen 2011 ISBN:978-82-7674-621-1

Materiallære- Varmebehandling,

Jan-Are Gudbrandsen ISBN 8258511548.

Aktuell tilleggslitteratur, kompendier, filmer mm utleveres og gjøres tilgjengelig for studentene gjennom studiet.

Bærekraft og miljø

Canvas modul 1

Aktuell tilleggslitteratur, kompendier, filmer mm utleveres og gjøres tilgjengelig for studentene gjennom studiet.

Relevante internettsider blir oppgitt underveis.

2.7 HMS, Prosjekt og kvalitetsledelse

Emnekode:	97TT08A		
Emne:	Prosjekt- og kvalitetsledelse	Temaer:	Prosjektledelse HMS-ledelse Kvalitetsstyring
Poeng:	10		
Arbeidsmengde:	270 timer		
Læringsutbytte			
Kunnskaper			
studenten:			
• Har kunnskap om hvordan en utarbeider, dokumenterer og vedlikeholder bedriftens HMS/IK-system og bedriftens kvalitetssikringssystem i samsvar med aktuelle krav, lover, regler og standarder • Har kunnskap om metodikk for styring, organisasjon og ledelse av prosjekter som er typisk innen aktuell bransje • Har kunnskap om at prosjektgjennomføring er lik uansett om innholdet i prosjektet er ulikt			
Ferdigheter			
studenten:			
• Kan gjøre rede for arbeidsmiljø, ergonomi og vernearbeid • Kan skape et sikkert arbeidsmiljø og planlegge og iverksette systematiske tiltak for å forhindre skade på personell, materiell og miljø • Kan gjøre rede for kvalitetsbegreper og kunne vurdere og beskrive aktiviteter som sikrer tilsiktet kvalitet i en virksomhet • Kan bruke ulike prosjekteringsverktøy • Kan planlegge og gjennomføre prosjekter iht. kjente prosjektmodeller • Kan dokumentere gjennom å lage relevant dokumentasjon for alle typer prosjekter • Kan gjøre rede for behovet for kvalitetsstyring i gjennomføring av prosjekter, gjennom kvalitetsplaner, kontrollplaner, etc.			
Generell kompetanse			
studenten:			
• Kan initiere, planlegge og gjennomføre et prosjekt og utarbeide relevant dokumentasjon • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innenfor kvalitetsledelse og delta i diskusjoner om hvordan slik ledelse kan utøves • Kan bidra til utvikling i etablert organisasjon og i prosjektorganisasjon, og kan ivareta medarbeiderne og prosjektdeltakerne • Kan bidra til å ivareta HMS behov for medarbeidere og prosjektdeltagere. • Kan bidra i en revisjon av kvalitetssystemet i en bedrift, samt utarbeide relevante prosedyrer			
Innhold			
HMS-ledelse			
Prosjektledelse			
Kvalitetsledelse			

Arbeidskrav
Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).
Undervisningsformer
- Forelesning (Samling) - Webinar - Skriftlig arbeid til innlevering (case/gruppearbeid/arbeidskrav)
Vurderingsform
Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngår i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet
Litteraturliste
Kvalitetsledelse Peder Å. Pedersen (2013). Kvalitetssikring – et ledd i verdiskapningen, NKI-forlag, ISBN: 978-82-562-7451-1 Prosjektledelse Roger Brustad og Ivar Jarle (2010). Prosjektstyring. NKI-forlag. ISBN: 9788256271511 HMS – TEORI OG PRAKSIS Roger Beggerud (2016). HMS – teori og praksis. Fagbokforlaget, ISBN 97882455019919

2.8 Sveisemetoder og utstyr

Emnekode:	97TT08E	
Emne:	Sveisemetoder og utstyr	Temaer: Sveisemetoder &Utstyr
Poeng:	10	
Arbeidsmengde:	275 timer	
Læringsutbytte		
Kunnskaper		
Studenten:		
• kjenner til sveisefagets historie, tradisjon, egenart og betydning for verdiskapning i norsk verkstedindustri • har spesifikk kunnskap om prinsipper for manuelle, mekaniserte, automatiserte og robotiserte sveise- og skjæreprosesser • har kunnskap om innstilling og justering av ulike parameter på sveiseapparater og hvordan de ulike parameterne innvirker på utførelse og kvalitet • kan vurdere valg av sveisemetode ut fra effektivitet, kvalitet og økonomiske hensyn • kan vurdere sveisearbeid innen ulike metoder og veilede andre ved behov • kjenner til forskning- og utviklingsarbeid innen sveisemetoder og utstyr og kan oppdatere og vedlikeholde sin faglige kunnskap på området		
Ferdigheter		
Studenten:		
• kan anvende faglig kunnskap til å velge egnede tekniske og økonomiske løsninger for sveising og beslektede prosesser, og gjøre rede for sine valg • kan velge egnet sveisemetode og utstyr under varierte og utfordrende forhold • kan reflektere over faglig utførelse og justere denne under veiledning • kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff om sveisemetoder og utstyr • kan gjøre rede for valg av vedlikeholdsstrategi for sveiseutstyr • behersker grunnleggende sveising		
Generell kompetanse		
Studenten:		
• har kunnskap om relevante faglige og yrkesetiske problemstillinger • kan opptre som ansvarlig person for definering av arbeidsoppgaver for sveisepersonell • kan planlegge og gjennomføre sveisetekniske arbeidsoppgaver og prosjekter, alene eller som deltaker i gruppe, i tråd med nasjonale og internasjonale krav og retningslinjer for miljø og kvalitet • kan kartlegge utfordringer knyttet til sveisemetoder og utstyr, identifisere faglige problemstillinger og iverksette nødvendige tiltak • kan presentere teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig • kan utveksle synspunkter og delta i diskusjoner om valg av sveisemetoder og utstyr og utvikling av god praksis. • kjenner til nytenkning og innovasjon innen fagområdet		
Innhold		
• Generell Introduksjon til sveisteknologi • Oksygen / acetylen sveising • Elektro ved sveising / elektrisk lysbue / sveisestrømkilder • Intro til gassbeskyttet buesveising / TIG sveising / MIG-MAG/Rørtrådsveising • Elektrodesveising / pulverbuesveising • Motstandssveising • Laser-, elektron og plasmasveising / andre sveiseprosesser • Kutting, maskinering og andre metoder for fugepreparering • Påleggsveising og metallspraying • Mekaniserte, automatiske og robotiserte sveiseprosesser • Bløtlodding og hardlodding • Sammenføyning av plaster og keramer • Sveiselaborasjoner		

Arbeidskrav
Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).
Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)
- Forelesninger på samlinger - Casebaserte oppgaver med presentasjoner - Webinarer med gjennomganger av teori der studenten får tilgang til aktuell teori, video, litteratur, mm i forkant ("flipped classroom") - Felles oppgaveløsninger i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner - Skriftlig arbeid til innlevering - Samskriving og gruppearbeider - Nettbasert veiledning til grupper og enkeltstudenter
Vurderingsform
Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngås i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet.
Litteraturliste
Klas Weman Welding processes handbook, second edition, ISBN 978-0-85709-510-7 Jan-Are Gudbrandsen Sveiseteori Forelesningsnotater Fagstoff og litteratur i Canvas

2.9 Materialers sveiseegenskaper

Emnekode:	97TT08F		
Emne:	Materialers sveiseegenskaper	Temaer:	Oppbygging av metaller Metallers oppførsel ved sveising
Poeng:	10		
Arbeidsmengde:	275 timer		
Læringsutbytte			
Kunnskaper Studenten har spesifikk kunnskap om ulike materialer og deres oppførsel under sveising og skjæring har kunnskap om årsaker til sprekkdannelser som følge av sveising har kunnskap om termiske forhold under sveising og varmebehandling har kjennskap til forskning og utviklingsarbeid innenfor fagområdet kan oppdatere sin kunnskap ved å følge med på utviklingen av sveisbare konstruksjonsmaterialer kjenner til ulykker og havari knyttet til manglende kunnskap om materialers sveiseegenskaper Ferdigheter Studenten kan anvende faglig kunnskap til å forutse og løse materialtekniske utfordringer som kan oppstå i forbindelse med sveising og skjæring, og gjøre rede for sine valg kan reflektere over hvordan faglig utførelse av sveising og skjæring påvirker materialets egenskaper kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff knyttet til materialers sveiseegenskaper kan anvende relevante modeller og diagrammer for å kunne forutse hvordan materialer oppfører seg under sveising Generell kompetanse Studenten kan ivareta materialers sveiseegenskaper under varierte og utfordrende forhold kan planlegge og gjennomføre sveisetekniske arbeidsoppgaver og prosjekter alene, eller som deltaker i gruppe, i tråd med nasjonale og internasjonale krav og retningslinjer for miljø og kvalitet kan opptre som ansvarlig person for definering av sveisetekniske arbeidsoppgaver for sveisepersonell kan kartlegge materialtekniske utfordringer som kan oppstå i forbindelse med sveising og skjæring, identifisere faglige problemstillinger og iverksette nødvendige tiltak kan presentere teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig kan utveksle synspunkter og delta i diskusjoner om materialers sveiseegenskaper og utvikling av god praksis. kjenner til nytenkning og innovasjonsprosesser på fagområde			
Innhold			
Materialer og deres sveisbarhet • Oppbygging av metaller / fasediagrammer og legeringer • Jern- og jern-Karbon legeringer • Fremstilling og klassifisering av stål • Oppførselen til konstruksjonsstål ved sveising • Sprekkdannelse i sveiste forbindelser / brudd og ulike typer av brudd • Varmebehandling ved sveising • Ulegerte stål / Høyfaste stål • Anvendelse av konstruksjons- og høyfaste stål • Siging og sigefaste stål / stål for lave temperaturer (kryogen anvendelse) • Introduksjon til korrosjon / rustbestandige og varmebestandige stål • Intro til slitasje / erosjon og påleggssveising • Støpejern og støpestål • Kobber og kobberlegeringer / Nikkel og nikkel legeringer • Aluminium og aluminiumslegeringer / titan og titanlegeringer • Sammenføyning av ulike materialer • Destruktiv testing av material og sveiseforbindelser / material lab			

Arbeidskrav
Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).
Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)
- Forelesninger på samlinger - Casebaserte oppgaver med presentasjoner - Webinarer med gjennomganger av teori der studenten får tilgang til aktuell teori, video, litteratur, mm i forkant ("flipped classroom") - Felles oppgaveløsninger i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner - Skriftlig arbeid til innlevering (Arbeidskrav) - Valgfrie oppgaver og quizer - Samskriving og gruppearbeider - Nettbasert veiledning (nettmøter) til grupper og enkeltstudenter
Vurderingsform
Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngår i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet.
Litteraturliste
Forelesningsnotater Øvrig pensum og litteratur presenteres på Canvas

2.10 Konstruksjon og utforming

Emnekode:	97TT08G		
Emne:	Konstruksjon og utforming av sveiste konstruksjoner	Forhåndskrav:	Realfaglig Redskapsemnet Grunnleggende konstruksjon
Poeng:	10		
Arbeidsmengde:	275 timer	Temaer:	Konstruksjon og utforming
Læringsutbytte			
Kunnskaper Kandidaten: • har spesifikk kunnskap om teorier, prinsipper og problemstillinger knyttet til konstruksjon og utforming av et sveist produkt • har kunnskap om materialers styrke og virkningen av ulike krefter på en konstruksjon • har kunnskap om fugeutforming av sveiste forbindelser ved henholdsvis statiske og dynamiske belastninger • har kunnskap om fugeutforming av sveiste forbindelser i trykkpåkjent utstyr • har grunnleggende kjennskap til bruddmekanikk • kjenner til forhold som påvirker konstruksjon og utforming av et sveist produkt • kjenner til forskjellen mellom elastisk og plastisk deformasjon			
Ferdigheter Kandidaten: • kan vurdere tekniske løsninger for konstruksjon og utforming av et sveist produkt • kan vurdere konstruksjonsmessige beregninger av sveiste forbindelser ut fra krav til kvalitet, funksjon og økonomi • kan gjøre rede for deformasjoner forårsaket av sveising og kjennskap til bruk av SN-diagrammer • kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning • kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og knytte dette til en faglig problemstilling • kan utføre styrkeberegning av sveiste forbindelser			
Generell kompetanse Kandidaten: • har kunnskap om relevante faglige og yrkesetiske problemstillinger • kan opptre som ansvarlig person for definering av arbeidsoppgaver for sveisepersonell • kan konstruere og utforme sveiste forbindelser alene, eller som deltaker i gruppe, i tråd med nasjonale og internasjonale krav til kvalitet • kan presentere teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig • kan utveksle synspunkter og delta i diskusjoner om konstruksjon og utforming av sveiste forbindelser og utvikling av god praksis • kjenner til nytenkning og innovasjonsprosesser innen fagområdet			
Innhold			
• Grunnleggende konstruksjonsprinsipper / Grunnlag for styrken av materialer • Konstruksjon av fuger for sveising og loding / Grunnleggende sveisedesign • Oppførselen til sveiste forbindelser under ulike typer av belastninger • Design av sveiste forbindelser hovedsakelig utsatt for statisk belastning • Oppførselen til sveiste forbindelser under varierende belastning • Design av sveiste forbindelser utsatt for dynamisk belastning ("utmatting") • Design av sveiste trykkførende utstyr • Design av aluminiums konstruksjoner • Introduksjon til bruddmekanikk			

Arbeidskrav

- Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).

Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)

- Forelesninger (samling)
- Webinar
- Casebaserte oppgaver med presentasjoner
- Felles oppgaveløsning i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner

Vurderingsform

- Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngår i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet.

Litteraturliste

Litteratur tilrettelagt i læringsplattformen og aktuelle kompendier blir tilgjengelig underveis i studieåret.
Aktuelle NS-EN ISO standarder (studentene må ha studentabonnement hos Norsk Standard)
Oversikten oppdateres også ved studiestart

2.11 Fabrikasjon og prosedyrer

Emnekode:	97TT08H		
Emne:	Fabrikasjon og prosedyrer	Temaer:	Sveisemetoder og utstyr Materialers sveiseegenskaper Konstruksjon og utforming Fabrikasjoner og prosedyrer
Poeng:	10		
Arbeidsmengde:	275 timer		

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten

- har spesifikk kunnskap om prinsipper for kvalitetssikring av sveising og beslektede prosesser
- har kunnskap om forhold som direkte eller indirekte påvirker kvaliteten på sveisearbeid i ulike produksjonstrinn
- har kunnskap om oppfølging og kontroll av sveisearbeid før, under og etter sveising
- har kunnskap om helserisiko forbundet med sveising

Ferdigheter

Studenten

kan vurdere forhold som påvirker kvaliteten på en sveist forbindelse • kan vurdere tekniske og økonomiske løsninger for kvalitetssikring og kvalitetskontroll under varierte og utfordrende forhold

kan utarbeide sveiseprosedyrer i henhold til aktuelle standarder, forskrifter og normer

kan utvikle, anvende og vedlikeholde systemer for ivaretagelse av sporbarhet

kan følge regler for godkjenning av sveisepersonell

kan velge økonomiske løsninger for utførelse av sveisearbeid og beslektede prosesser

kan kartlegge situasjoner knyttet til HMS og planlegge og iverksette systematiske tiltak for å redusere helserisiko

Generell kompetanse

Studenten

kan ivareta kvalitetssikring og kvalitetskontroll av sveisearbeid under varierende og utfordrende forhold

kan opptre som ansvarlig person for definering av arbeidsoppgaver for sveisepersonell

kan planlegge og gjennomføre sveisetekniske arbeidsoppgaver og prosjekter alene, eller som deltaker i gruppe, i tråd med nasjonale og internasjonale krav og retningslinjer for miljø og kvalitet

kan vurdere kvalifikasjoner til sveisepersonell og NDT-operatører

kan ivareta krav til dokumentasjon av utført sveisearbeid i henhold til gjeldende kravspesifikasjoner

kan utveksle synspunkter og delta i diskusjoner om fabrikasjon av sveiste konstruksjoner og produkter og utvikling av god praksis

kan ivareta medarbeidere med hensyn til HMS gjennom formidling av kunnskap, holdninger og fokus på aktivt vernearbeid

kjenner til nytenkning og innovasjon innen fagområde

Innhold

Fabrikasjon og prosedyrer

- Introduksjon til kvalitetssikring ved sveising / kvalitetskontroll ved produksjon
- Sveisespenninger og trekninger
- Produksjonsutstyr, sveisejigger og fikseringsutstyr
- Helse og sikkerhet
- Måling, kontroll og registrering ved sveiseproduksjon
- Sveisefeil og akseptkriterier
- Ulegerte stål / Høyfaste stål
- Ikke destruktiv prøving (NDT)
- Økonomi og produktivitet
- Reparasjonssveising
- Sveising av armeringsstål
- Case studier
- Lab

Arbeidskrav

- Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).

Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)

- Forelesninger på samlinger
- Casebaserte oppgaver med presentasjoner
- Webinarer med gjennomganger av teori der studenten får tilgang til aktuell teori, video, litteratur, mm i forkant ("flipped classroom")
- Felles oppgaveløsninger i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner
- Valgfrie oppgaver og quizer
- Samskriving og gruppearbeider
- Nettbasert veiledning (nettmøter) til grupper og enkeltstudenter

Vurderingsform

Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngås i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet.

Litteraturliste

Klas Weman Welding processes handbook, second edition, ISBN 978-0-85709-510-7

Forelesningsnotater

Oversikten oppdateres ved studiestart.

2.12 Hovedprosjekt

Emnekode:	97TT08I		
Emne:	Hovedprosjekt	Temaer:	Prosjektarbeid
Poeng:	10		Kommunikasjon
Arbeidsmengde:	270		Rapportering (skriftlig og muntlig)

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter fullført utdanning skal studenten:

- har kunnskap om prosjektarbeid og hvordan man skriver en rapport fra et prosjekt
- har kunnskap om planlegging og kvalifisering av sveiseprosesser til ulike arbeidsoperasjoner der sveising inngår
- har kunnskap om hvordan man innhenter informasjon om tema for hovedprosjektet
- har kunnskap i valg og vurdering av aktuelle sveisemetoder for ulike formål
- har kunnskap om kostnader knyttet til kvalifisering av sveiseprosedyrer
- har kunnskap om sammenhengen mellom teori og praksis
- kan vurdere ulike prosjektverktøy for gjennomføring og dokumentasjon av prosjekter
- kan vurdere eget prosjekt i forhold til gjeldende normer og krav
- kan presentere resultater fra det gjennomførte prosjektet

Ferdigheter

Etter fullført utdanning skal studenten:

- kan gjøre rede for valg av tema for hovedprosjektet
- kan identifisere, kartlegge og vurderer faglige problemstillinger
- kan utvikle, lede og gjennomføre prosjekter for kvalifisering av sveiseprosedyrer
- kan gjøre rede for valg av fuge, metode og andre aktuelle løsninger der sveising inngår for ulike sveising av materialer og konstruksjoner
- Kan finne og henvise til informasjon, fagstoff og aktuelle standarder for å vurdere relevans til problemstillingen prosjektet omfatter
- bruke prosjektarbeid som metode og planlegge, styre og gjennomføre et prosjekt
- kan delta i teamarbeid, ta ansvar for egen læring, kommunisere og presentere prosjektarbeid
- kan skrive rapport om et prosjekt
- kan reflektere over eget prosjekt og justere dette under veiledning av fagfolk
- bruke erfaringer, kunnskaper, ferdigheter og holdninger i praktisk prosjektarbeid

Generell kompetanse

Etter fullført utdanning skal studenten:

- skal kunne planlegge, gjennomføre og dokumentere et problemorientert prosjekt i samarbeid med en oppdragsgiver
- skal kunne utføre et prosjektarbeid i tråd med bedriftenes eller arbeidsgivers behov i tråd med formelle og etiske krav og retningslinjer
- skal kunne planlegge og gjennomføre sveisetekniske arbeidsoppgaver og prosjekter alene eller som deltaker eller leder i gruppe, i tråd med etiske krav og retningslinjer for miljø og kvalitet som gjelder nasjonalt og internasjonalt

Innhold

- Planlegge, styre og gjennomføre et prosjekt
- Teamarbeid og kommunikasjon
- Presentasjon av prosjektarbeidet og resultater, skriftlig og muntlig
- Utvikle forståelse for å finne og bruke aktuelle standarder relevant for prosjektet
- Utvikle og dokumentere produkter, produksjonsprosesser eller tjenester
- Fordypning i aktuelt fagfelt for å løse prosjektoppgaven
- Tilegne seg ny kompetanse og erfaring
- Utvikle kreativitet og nytenkning

Arbeidskrav

- Hovedprosjektet skal gjennomføres i 6 semester
- Kravene til leveranser (statusrapporter, fremdriftsplan, fremføring av prosjekt, oppsummeringsnotat med refleksjon, prosjektrapport) må utføres og leveres til avtalt tid

- Ved mangelfull oppfølging av arbeidskrav vil det ikke bli gitt vurdering i emnet

Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)

- Forelesning\ undervisning (Samling)
- Prosjektarbeid
- Digitale arbeidsformer (nettmøter / faglige diskusjon med de enkelte prosjektgrupper)
- Faglige fysiske møter i bedrift der prosjektet gjennomføres hvor også bedriftens kontaktperson deltar
- Veiledning

Vurderingsform

- Emnet vurderes ved mappevurdering
- Hovedprosjekteksamen består av en skriftlig og en muntlig del, og gjennomføres som både gruppe- og individuell vurdering
- Den skriftlige delen består av: en prosjektrapport utarbeidet som gruppebesvarelse, og et individuelt refleksjonsnotat hvor studenten reflekterer over eget arbeid, læringsutbytte og bidrag til prosjektet
- Den muntlige delen gjennomføres som en individuell eksamen med utgangspunkt i prosjektrapporten og studentens refleksjonsnotat
- Emnet avsluttes med en samlet vurdering der prosjektrapporten utgjør 50 % av karaktergrunnlaget, og den individuelle muntlige eksamenen utgjør 50 % av karaktergrunnlaget
- Prosjektarbeidet gjennomføres som gruppearbeid, fortrinnsvis med 2–3 studenter per gruppe
- Det gjennomføres løpende vurdering av innleverte arbeidskrav gjennom emnet.
- For å kunne fremstille seg til avsluttende eksamen må alle arbeidskrav være godkjent
- Alle arbeidskrav vurderes til godkjent eller Ikke godkjent

Litteraturliste

- Studentene benytter aktuell litteratur fra studiet og kompletterer med selv å finne aktuell og relevant litteratur på det aktuelle fagfeltet (ene) som prosjektet omhandler

2.13 Realfag fordypning

Emnekode:	85TT59C		
Emne:	Realfag fordypning	Temaer:	Matematikk Fysikk
Poeng:	10		
Arbeidsmengde:	275 timer		

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten:

- har god kunnskap om metoder, teorier, analyser, verktøy og strategier innenfor de aktuelle fagområdene.
- har kunnskap i realfag til å utføre beregninger, dimensjonerings og annen problemløsning med utgangspunkt i relevant praktiske situasjoner og problemstillinger innen fagretningen.
- kan vurdere eget arbeid i forhold til matematiske og fysiske lover
- kan oppdatere sine kunnskaper og har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen realfag.

Ferdigheter

Studenten:

- kan anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger og gjøre rede for sine valg
- kan strukturere, dokumentere og presentere oppgaver i matematikk og fysikk innenfor de temaene emne inneholder.
- kan anvende relevante faglige verktøy, og publisere resultat i digital form tilpasset fagretningen.
- kan vurdere resultat av beregninger, samt reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning.
- kan finne og henvise til informasjon og fagstoff i formelsamlinger og fagbøker og vurdere relevansen for en realfaglig problemstilling.
- kan tolke og anvende modeller som benyttes innen realfag.

Generell kompetanse

Studenten:

- kan planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver og prosjekter alene og som deltaker i en gruppe ved å anvende realfag i tråd med etiske krav og retningslinjer.
- har kunnskap om relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger
- kan anvende realfag til å analysere problemstillinger og formidle informasjon innenfor rammen av faglige uttrykksformer.
- har innsikt i hvilke forutsetninger og forenklinger man har gjort i sine beregninger

Innhold

Matematikk

- Sannsynlighet og kombinatorikk, ordnede og uordnede utvalg, total sannsynlighet, uavhengige hendinger, betinget sannsynlighet, binomiske forsøk.
- Følger og Rekker, geometriske- og aritmetiske følger og rekker
- Vektorer, vektorer i planet, skalarprodukt, vektorer i rommet, vektorprodukt, plan i rommet.
- Grenseverdi og kontinuitet, grenseverdien til polynomer og rasjonale uttrykk, asymptoter.
- Funksjonsdrøfting, vekstfart og stigningstall, ekstremal- og vendepunkter, derivasjon av sammensatte funksjoner, derivasjon av trigonometriske-, eksponential- og logaritmiske funksjoner.
- Integrasjon, bestemt og ubestemt integral, integrasjonsmetoder
- Differensiallikninger, separable differensiallikninger, differensiallikninger av andre orden.

Fysikk

- Atomfysikk, Bohrs atommodell, absorpsjons og emisjonsspektre
- Stråling og strålingslovene

Arbeidskrav

- Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format.

Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)

- Forelesninger på samling
- Webinarer med gjennomgang av teori der studenten får tilgang til aktuelt fagstoff med teori, video, litteratur osv. i forkant
- Skriftlig arbeid til innlevering (case/gruppearbeid/arbeidskrav)

Vurderingsform

- Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngås i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet.

Litteraturliste

Matematikk

Tore oldervoll, Sinus matematikk forkurs - grunnbok, utgitt av Cappelen damm i 2022:

ISBN: 9788202753023

Tilgjengelig læringsmateriell i moduler i Canvas.

Fysikk

Tilgjengelig læringsmateriell i moduler i Canvas.

Kalkulator

Casio FX-9860GIII Grafisk kalkulator, eller annen grafisk kalkulator.

Relevante internettsider blir oppgitt underveis.

2.14 Sveising med robot

Emnekode:	97TT79B		
Emne:	Sveising med robot	Temaer:	• Om forskjeller og likheter mellom robot og cobot • Online programmering av robot • Offline programmering av robot • Oppsett og justering av sveisebaner til robot • Robot i automatiserte sveiseprosesser • Utstyr og teknologi forbundet med robotsveising
Poeng:	10		
Arbeidsmengde:	275 timer		

Læringsutbytte

Kunnskaper. Studenten har kunnskap om ...

- forskjeller og likheter mellom robot og cobot
- grunnleggende styring av roboter, samt sensorer og endeverktøy som kan brukes sammen med roboter
- online programmering av robot
- offline programmering av robot
- NS-EN ISO 10218:2011, robot og robottekniske innretninger - Sikkerhetskrav for robot for industrielt miljø del 1 og 2.
- utstyr og teknologi innen fagområdet
- kan anvende kunnskap på nye områder innenfor fagområdet
- konstruksjon og design i forhold til hensyn og muligheter ved automatisert sveising
- oppsett og justering av sveisebane ved automatisert sveising
- digitalisering og kunstig intelligens i verkstedindustrien og i forbindelse med robotsveising

Ferdigheter. Studenten kan ...

- sette opp og vurdere forskjellige KPI tilpasset produksjon med robot
- velge utstyr og tilpasse robot til en rekke forskjellige sveiseprosesser
- vurdere egnethet og effektivitet av manuell sveising i forhold til implementering av robotsveising, både selvstendig og/eller som del av en gruppe
- planlegge og gjennomføre oppsett og programmering av automatiserte sveiseprosesser
- anvende relevante verktøy, teknikker og uttrykksformer

Generell kompetanse. Studenten har kompetanse ...

- til å forstå muligheter og begrensninger for cobot/robot med sveiseapplikasjoner
- til å utveksle synspunkter og erfaringer om robotsveising med andre i bransjen/yrket, og til å delta i diskusjoner om utvikling av god praksis
- til å forstå relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger
- til å bidra med nytenkning og innovasjonsprosesser

Innhold

- Robot, sikkerhet og risikovurdering
- Planlegge implementering av robot/cobot
- Innføring i programmeringsspråkene UR-Script og RAPID
- On- og offline programmering
- Robot og Cobot i automatiserte sveiseprosesser
- Konstruksjon og design i forhold til automatisert sveising
- LEAN og Robot

Arbeidskrav

- Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).

Undervisningsformer

- Forelesninger på samlinger
- Casebaserte oppgaver med studentpresentasjoner
- Laborasjon med presentasjon av resultat
- Webinar med gjennomgang av teori der studenten får tilgang til aktuelt fagstoff med i forkant ("omvendt undervisning")
- Nettbasert veiledning til grupper og enkeltstudenter ved behov

Vurderingsform

- Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngår i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet

Litteraturliste

- Litteratur finnes i Canvas i form av notater fra forelesning og digitale hefter
- Relevante internettsider blir oppgitt underveis.

2.15 Ingeniørmetode

Emnekode:	97TT79A		
Emne:	Ingeniør metode	Temaer:	<i>Etikk og teknologi</i>
Poeng:	10		<i>Vitenskapshistorie, ingeniørens rolle i samfunnet</i>
Arbeidsmengde:	270 timer		<i>Prosjektarbeid</i>

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter fullført utdanning skal studenten:

- har kunnskap om ingeniørprofesjonen, ingeniørens samfunnsansvar og sentrale yrkesetiske problemstillinger knyttet til teknologiutvikling, miljø og arbeidsliv
- har kunnskap om hvordan teknologi, vitenskap og samfunn påvirker hverandre i et historisk, nåtidig og fremtidsrettet perspektiv
- har kunnskap om vitenskapelig metode, kildekritikk og grunnleggende vitenskapsteori relevant for ingeniørfaget
- har kunnskap om prosjektarbeid som arbeidsform, herunder planlegging, organisering, gjennomføring og rapportering
- har kunnskap om hvordan digitale verktøy og kunstig intelligens kan anvendes på en faglig, etisk og etterprøvbar måte
- kjenner til forskning, utviklingsarbeid og innovasjonsprosesser innen verkstedteknologi og tilgrensende fagområder

Ferdigheter

Etter fullført utdanning skal studenten:

- kan anvende faglig kunnskap, relevante standarder og resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillinger
- kan formulere problemstillinger, innhente, vurdere og anvende informasjon fra relevante kilder på en kritisk og systematisk måte
- kan anvende grunnleggende vitenskapelige arbeidsmetoder for å undersøke, analysere og dokumentere faglige problemstillinger
- kan benytte digitale verktøy og kunstig intelligens på en faglig forsvarlig måte og redegjøre for hvordan disse er brukt
- kan utarbeide faglige rapporter og presentasjoner som dokumenterer metodevalg, resultater og vurderinger
- kan argumentere saklig, reflektert og etterprøvbart i faglige diskusjoner og beslutningsprosesser

Generell kompetanse

Etter fullført utdanning skal studenten:

- har innsikt i etiske, miljømessige og samfunnsmessige konsekvenser av teknologiske valg og løsninger
- kan planlegge, gjennomføre og evaluere prosjekter alene og i samarbeid med andre i tråd med faglige og etiske krav
- kan reflektere kritisk over teknologiens rolle i samfunnet og over egen yrkesutøvelse som fagskoleingeniør
- kan bidra til kunnskapsdeling, samarbeid og faglig utvikling i arbeidsgrupper og organisasjoner
- kan identifisere muligheter for forbedring, innovasjon og bærekraftig utvikling innen eget fagområde
- kan utvikle egen kompetanse gjennom kritisk refleksjon, erfaringslæring og bruk av relevante faglige kilder

Innhold

- Ingeniørrollen, teknologi og samfunn
- Etikk, bærekraft og faglig dømmekraft

- Vitenskapelig metode, kildekritikk og kunnskapsutvikling
- Prosjektarbeid og faglig formidling

Arbeidskrav

- Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format

Undervisningsformer

- Forelesning (Samling)
- Webinar
- Casebaserte oppgaver med presentasjoner
- Felles oppgaveløsninger i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner

Vurderingsform

- Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngår i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet

Litteraturliste

- TEKNOLOGIENS PREMISSE, Samfunnskunnskap og vitenskapelig metode for ingeniører, Gyldendal. ISBN/EAN: 9788205579750
- Øvrig obligatorisk fagstoff legges ut i læringsplattformen (Canvas)

2.16 Produksjonsplanlegging

Emnekode:	90TT08A		
Emne:	Produksjonsplanlegging	Temaer:	• Produksjonsplanlegging • Kostnadskalkulasjon • CE-sertifisering • Industri 4.0 • Vedlikeholdsstrategi
Studiepoeng:	10		
Arbeidsmengde:	275 timer		
Læringsutbytte			
Kunnskaper. Studenten: • har kunnskap om prinsipper og bruk av CE-merking av sveiste produkter • har kunnskap om kostnadsbegreper innen verkstedteknisk tilvirkning • har kunnskap om teknikker og metoder for beregning av kostnadene for en sveist konstruksjon • har kunnskap om forhold som indirekte og direkte innvirker på kostnadene ved produksjon av sveiste produkter • har kunnskap om logistikk og rekkefølge i arbeidsoperasjoner ved produksjon av sveiste produkter • har kunnskap om LEAN og hvordan teknikken kan anvendes i produksjon av sveiste produkter • har kunnskap om Industri 4.0 • har kunnskap om vedlikeholdsstrategi • har kunnskap om utarbeidelse og bruk av prosedyrer i produksjon av sveiste produkter Ferdigheter. Studenten: • kan gjøre rede for bruk av forskrifter for typiske sveisekonstruksjoner • kan gjøre rede for prinsipper og regler for CE-merking • kan identifisere de ulike kostnadsdriverne i produksjon av sveiste produkter • kan legge opp og planlegge produksjon av sveiste produkter, både enkeltenheter og ved serieproduksjon • kan identifisere ulike trinn i foredlingskjeden for sveiste produkter og benytte enkle LEAN prinsipper for å avdekke kostnadsdrivere og mulige kostnadsreducerende tiltak i produksjonen. • kan utarbeide arbeidsprosedyrer for produksjon av sveiste produkter • kan beregne kostnaden for et sveist produkt • kan utarbeide strategier for vedlikehold av maskiner og utstyr i en sveisebedrift • kan identifisere muligheter innen Industri 4.0 (og IIoT) innen verkstedteknisk produksjon Generell kompetanse. Studenten: • kan planlegge og gjennomføre fabrikasjonstekniske arbeidsoppgaver alene eller som deltaker eller leder i gruppe, i tråd med etiske krav og retningslinjer for miljø og kvalitet som gjelder nasjonalt og internasjonalt • kan utføre konstruksjons- og fabrikasjonsarbeid etter forskrifter, kunders og næringens behov • kan bidra til nyskapning, innovasjon og organisasjonsutvikling ved å følge med på teknologiutviklingen i industrien • kan bygge relasjoner både med fagfeller og på tvers av fagfelt innen verkstedindustrien, samt med eksterne målgrupper som myndigheter og kommunale instanser ved å opprette og utvikle team og nettverk			
Innhold			

- Utarbeide arbeidsbeskrivelser og rekkefølger for produksjon av sveiste produkter
- Planlegge produksjonsrekkefølger
- Ulike typer av Layout for produksjon av sveiste produkter
- Forhold som innvirker på kostnadene for en sveist konstruksjon
- Kostnads kalkulasjon
- Tap (eng: waste) i produksjon
- Introduksjon til LEAN
- Industri 4.0 og IIoT
- Vedlikeholdsstrategi

Arbeidskrav

- Obligatoriske arbeider (rapporter, laborasjoner, øvelser, prøve, avsluttende test) som inngår som vurderingsgrunnlag i emnet, uansett omfang og format).

Undervisningsformer

- Forelesninger på samlinger
- Casebaserte oppgaver med presentasjoner
- Webinarer med gjennomganger av teori der studenten får tilgang til aktuell teori, video, litteratur, mm i forkant ("flipped classroom")
- Felles oppgaveløsninger i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner
- Samskriving og fagfelleevaluering
- Nettbasert veiledning (nettmøter) til grupper og enkeltstudenter

Vurderingsform

Det benyttes mappevurdering for fastsettelse av karakter i emnet. Hvilke arbeidskrav som inngås i mappen opplyses av emneansvarlig ved oppstart av emnet

Litteraturliste

- Relevante internettsider blir oppgitt underveis.
- Bøker: Kostnadsberegning av sveiste konstruksjoner, Gudbrandsen, Jan-Are (2002), Tilgjengelig i Canvas
- Notater fra forelesning og webinar legges ut i Canvas fortløpende gjennom semesteret

2.17 Ingeniørprosjekt

Emnekode:	97TT79C		
Emne:	Ingeniørprosjekt		Prosjektarbeid- / ledelse
Poeng:	20	Temaer:	Testing / Lab / praktisk arbeid / prototyping
Arbeidsmengde:	540		Rapportering

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter fullført utdanning skal studenten:

Studenten:

- har inngående kunnskap om relevante teorier, metoder og teknologier knyttet til prosjektets fagområde (verkstedteknologi)
- forstår metodiske prinsipper for prosjektarbeid, inkludert problemformulering, kravspesifikasjon, risikoanalyse og kvalitetssikring
- kjenner til etiske og bærekraftige vurderinger som påvirker ingeniørfaglige beslutninger

Ferdigheter

Etter fullført utdanning, studenten:

- kan identifisere, formulere og avgrense et ingeniørfaglig problem innen verkstedtekniske fagområder
- kan planlegge og gjennomføre et prosjekt ved bruk av relevante verktøy, metoder og teknikker
- kan innhente, analysere og vurdere data og informasjon på en kritisk og systematisk måte
- kan utvikle og teste tekniske løsninger, samt vurdere kvalitet, usikkerhet og begrensninger
- kan dokumentere og presentere prosjektets arbeid og resultater i tråd med faglige standarder

Generell kompetanse

Etter fullført utdanning, studenten:

- Kan arbeide selvstendig og systematisk med et komplekst verkstedteknisk prosjekt over tid
- kan samarbeide effektivt i tverrfaglige team og håndtere dialog med oppdragsgivere, verksteder, leverandører og andre interessenter
- kan reflektere over etiske, sikkerhetsmessige og bærekraftige konsekvenser av verkstedteknologiske valg
- kan bidra til innovasjon, forbedring og effektivisering av verkstedtekniske systemer og prosesser
- kan anvende ingeniørfaglig dømmekraft i møte med praktiske utfordringer, begrensninger og usikkerhet

Innhold

- Ingeniørprosjektet skal gjennomføres etter avsluttet 40 studiepoeng som påbygging utover 120 studiepoeng ved Fagskolen.
- Identifiser problem og foreta avgrensninger i oppgave
- Utforme klar målsetning, formål og beskrivelse
- Planlegge prosjektet, tidsplan, milepælplan, ressurser
- Gjennomføre risikoanalyse (RISK) – HMS / Teknisk risiko /prosjektmessig risiko
- Kvalitetssikring og dokumentasjonskrav
- Aktuell verkstedteknisk teori og faglig fordypning
- Eksempel, men ikke begrensende på tema /oppgave:
 - Innføring av ny teknologi i verkstedet
 - Mulig etablering av produksjon av nytt produkt (verkstedteknisk)
 - Kvalitetsforbedring i egen produksjon
 - Vurdering om grunnlag for innføring av robotisert produksjon av «produkt
 - Kostnadsbesparende tiltak i produksjon av nn
 - Emner («alle fagskolemner som er hensiktsmessig å ta inn»)
- Modellering, teknisk vurderinger, testing og praktisk arbeid
- Teamarbeid og kommunikasjon og samhandling med oppdragsgiver, leverandører og verksted / lab

- Ivaretagelse av bærekraft, sikkerhet og etikk
- Rapportering, rapportskrivning og evt presentasjoner
- Utvikle kreativitet og nytenkning

Arbeidskrav

- Ingeniørprosjektet skal gjennomføres etter avsluttet 40 studiepoeng som påbygging utover 120 studiepoeng.
- Kravene til leveranser (statusrapporter, fremdriftsplan, fremføring av prosjekt, oppsummeringsnotat med refleksjon, prosjektrapport) må utføres og leveres til avtalt tid
- Ved mangelfull oppfølging av arbeidskrav vil det ikke bli gitt vurdering i emnet
- Ved mangelfull oppfølging av arbeidskrav vil det ikke bli gitt vurdering i emnet

Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)

Egenstudie

- Webinarer med tema (6 stk)
- Veiledninger (individuelt)
- Prosjektarbeid
- Digitale arbeidsformer (nettmøter / faglige diskusjoner med samarbeidene aktører)
- Faglige fysiske møter i bedrift der prosjektet gjennomføres hvor også bedriftens kontaktperson deltar Veiledning

Vurderingsform

- Emnet vurderes ved mappevurdering
- I mappen inngår følgende arbeidskrav
 - Framdriftsrapporter (min 6 stk) med eventuelle endringsmeldinger
 - Bedriftsevaluering
 - Egenevaluering
 - FIN vurdering
 - rapport fra ingeniørprosjektet, kvalitet, «utseende», innhold , bruk av referanser, sammendrag, diskusjon og konklusjon
- Alle arbeidskrav vurderes til godkjent eller Ikke godkjent

Litteraturliste

- Studentene benytter aktuell litteratur fra studiet og kompletterer med selv å finne aktuell og relevant litteratur på det aktuelle fagfeltet (ene) som prosjektet omhandler

Del 3

3.1 PC krav

Studiet er lagt opp til at studenten benytter personlig datamaskin som arbeidsredskap, både på undervisning og ved studentarbeid. Studenten må ha administrator tilgang får å kunne installere eventuell programvare på datamaskinen. I enkelt emner vil det bli benyttet programvarer som stiller minimumskrav til maskinvare. Det anbefales en windows*-basert datamaskin med minimum av følgende spesifikasjoner:

- Intel/AMD basert CPU, 2.5 GHz (64 bit Prosessor)
- 1 GB GPU (Skjermkort)
- Wifi / trådløst tilkobling
- 40Gb lagringsplass
- Kamera og mikrofon for deltagelse på nettbasert undervisning.

**Macbook og ARM baserte datamaskiner er ikke direkte støttet av enkelte programvarer benyttet, fra og med, andre år. Studenten må selv tilrettelegge for alternativer når disse programmene skal benyttes. Eks på programvare som benyttes: Autodesk Inventor*

3.2 Dataprogrammer, lisenser og eksterne tjenester

Programmer og lisenser:

Studentkonto hos Fagskolen i Nord gir tilgang til Microsoft Office 365 programmer, som benyttes i undervisning (Excel , Word, Powerpoint, Onedrive). Denne tilgangen vil vedvare så lenge du som student har studentstatus.

For øvrig programvare vil du som student få tilgang gjennom studentlisenser, ved gjennomføring av de aktuelle emnene som bruker disse. Disse tildeles av skolen.

Eksterne tjenester:

Fra andre år vil det, som støtte til undervisningen, være nødvendig å tegne et personlig studentabonnement hos Norsk Standard med din student-epost. Dette abonnementet koster 625,- i året (500kr eks.mva). Se www.standard.no for ytterligere detaljer.

Denne tjenesten vil, på enkelte studieløp, være nødvendig å bruke videre ut utdanningsløpet.

3.3 Personlig utstyr

Studentene må ha verneutstyr som kjeledress, vernesko, hansker og sveisemaske for bruk på samlinger ifb. med ulike typer av laborasjoner. Studentene varsles på forhånd når dette må tas med på de ulike samlinger.

Tilvalgsemne for IWE kvalifisering- / IWE-3

Emnekode:	97TT08J		
Emne:	IWE-3 Overgangsmodule	Temaer:	Sveisemetoder & utstyr
Poeng:	10		Metallens sveisbarhet
Arbeidsmengde:	275 timer		Konstruksjon av sveiste forb Fabrikasjon og prosedyrer

Læringsutbytte

Merk: Emnet forutsetter at studenten har gjennomført og bestått utdanning på 180 studiepoeng ved fagskolen i Nord. Studentene skal ha gjennomført og bestått emnet sveisemetoder og utstyr (97TT08E), metallens sveisbarhet (97TT08E), konstruksjon og utforming (97TT08G), fabrikasjon og prosedyrer (97TT08H) og hovedprosjekt – utvikling av sveiseprosedyrer (97TT08I). Alle disse emnene undervist og vurdert etter EQF nivå 6. Kunnskaper og ferdigheter definert i denne LUB er der disse er mer omfattende, og omhandler de 4 emnene på et høyere nivå enn EQF nivå 6.

Kunnskaper

Studenten

- har spesialisert og omfattende kunnskap om prinsipper for manuelle, mekaniserte, automatiserte og robotiserte sveise- og skjærepresesser
- har spesialisert og omfattende kunnskaper til å vurdere, detaljere og forklare, kritiske forutsetninger for fremstilling og bruke av materialer og hvordan sveising og skjæring innvirker på egenskapene.
- Har spesifikk kunnskap om hvordan eksterne laster virker på konstruksjoner og typer av konstruktive løsninger og sammenhengen mellom eksterne og interne krefter på en konstruksjon.
- Har detaljert kunnskap om utmatting og bruddmekanikk knyttet til sveiste konstruksjoner og krav til design av sveiste forbindelser på trykkutsatte produkter.
- har omfattende kunnskap om krav knyttet til kvalitetskontroll i produksjonen og aktuelle standarder knytte til dokumentasjon av utført sveisearbeider.
- Har detaljert forståelse av de forhold som innvirker på sveisespenninger og deformasjoner som kan oppstå under sveising og hvordan disse kan måles og minimaliseres.
- Har detaljert kunnskap NDT metoder med særlig fokus på radiografisk kontroll og vurdering av NDT rapporter av sveiste forbindelseer.
- har kunnskap om helserisiko forbundet med sveising

Ferdigheter

Studenten

- Kan vurdere komplekse og vanskelige forhold for valg av de beste tekniske og økonomiske løsninger for bruk av aktuelle sveise- og sammenføyningsprosesser i planlagte og under uforutsette / vanskelige forhold.
- har spesialiserte ferdigheter for å kunne bestemme riktige tekniske løsninger når det gjelder bruk av materialer i forbindelse med sveising og skjæring og være i stand til å finne løsninger og forutse utfordringer som kan oppstå i materialene under sveising under komplekse forhold.
- Kan vurdere løsninger for konstruksjon og utforming av sveiste konstruksjoner og vurdere løsninger med hensyn på ulike krav knyttet til funksjon, kvalitet på sveiseforbindelse i konstruksjonen og økonomi knyttet til produksjonen.

Generell kompetanse

Studenten

- har omfattende og spesialisert kompetanse som gjør at studenten kan ha forståelse og forstå kritiske rammevilkår knyttet til anvendelse av sveising som sammenføyningsmetode.
- skal ha omfattende og spesialisert kompetanse og ferdigheter på et nivå som viser teknologibeherskelse, nødvendig innovasjon, være i stand til å løse komplekse og uforutsette problem, kunne lede avanserte og komplekse prosjekter profesjonelt relatert til sveising.
- Kan ta ansvar for beslutninger / avgjørelse ved uforutsett produksjonsforhold og ta ansvar for å lede utvikling av enkeltpersoner og grupper av personer relatert til kvalitet på sveisetekniske arbeider..
- kan utveksle synspunkter og delta i diskusjoner om fabrikasjon av sveiste konstruksjoner og produkter og utvikling av god praksis
- kan ivareta medarbeidere med hensyn til HMS gjennom formidling av kunnskap, holdninger og fokus på aktivt vernearbeid
- kjenner til nytenkning og innovasjon innen fagområde

Innhold
IWE-3 Overgangsmodule Merk: kun emner i gjeldende IAB som har større antall timer enn emnene (som dekker IT) emnet sveisemetoder og utstyr (97TT08E), metallers sveisbarhet (97TT08E), konstruksjon og utforming (97TT08G) , fabrikasjon og prosedyrer (97TT08H) og hovedprosjekt – utvikling av sveiseprosedyre (97TT08I). • Laser,plasma og elektronstrålesveising • Elektroslagg, elektrogass, termitt- og eksplosjonssveising • Cobot og robotsveising, online og offline programmering • Hydrogensprekker, beregning forvarming og varm- og kald sprekker • Sprøbrudd, sigebrudd og CTOD beregninger • Høyfaste stål • Kryogene stål inkl 9% Ni stål, sveising og klassifisering • Korrosjonstesting inkl jernkorid for PRE • Duplex kvaliteter, ferritt og austenittdannere, metallurgi • Pålegg sveising, typer og forutsetning, stellite, superlegeringer, nikkel legeringer • Ulike alu-kvaliteter sveising, titanlegeringer, butterings teknikker • Styrkeegenskaper metaller og feil-/havarimoduser • Ulike typer av konstruksjoner, utmattinsbelastede, egen vekt, staisk belastning • Kjeler, trykktanker rør under trykk • Lettmetaller • CTOD .- kritisk sprekklengde • NS-EN ISO 3834 / 14731-Omfattende nivå • Radiografi, tolkning av filmer, praktiske øv • Kostander ved sveising, drivere og kalkulasjoner • Sveising av armeringsstål • Case studier • Lab

Arbeidskrav
2 stk arbeidskrav Minimum 6 gjennomførte lab øvelser på samlinger
Undervisningsformer (Nett og stedsbasert)
• Forelesninger på samlinger • Casebasere oppgaver med presentasjoner • Webinarer som gjennomføres synkront ,ed 2 veis kommunikasjon på Zoom (i sanntid , uten opptak) med gjennomganger av teori der studenten får tilgang til aktuell teori, video, litteratur,mm i forkant ("flipped classroom") • Felles oppgaveløsninger i plenum (både på samling og nettbasert) med presentasjoner og felles diskusjoner • Skriftlig arbeid til innlevering (valgfrie øvingsoppgaver), • Gruppearbeider • Nettbasert veiledning (nettmøter) til grupper og enkeltstudenter
Vurderingsform
Grunnlag for vurdering er innleverte og godkjente arbeidskrav og godkjente og gjennomførte laborasjoner innen ulike fagdeler i emnet .. Laborasjoner godkjennes basert på angitte rapporter, presentasjoner og drøftinger med studentgruppen. Vurdering i emnet baseres på mappens innhold og karakteren i emnet angis som godkjent / ikke godkjent. Vurderingsmappa skal inneholde • Dokumentasjon på obligatoriske innleveringer, dvs 2 stk arbeidskrav • 6 stk laborasjoner (minimum) Avsluttende vurdering i emnet baseres på innhold i vurderingsmappen
Litteraturliste
Klas Weman Welding processes handbook, second edition, ISBN 978-0-85709-510-7 Forelesningsnotater Utdelte fagartikler og kompendier utlevert under studiets progresjon. Aktuelle standarder (studentene må tegne et årlig studentabonnement hos NORSK Standard) Oversikten oppdateres løpende.

Kryssreferanser

Eksterne referanser

Interne referanser